

THE BALTO-SLAVIC MOBILE ACCENT PARADIGMS

THOMAS OLANDER
University of Copenhagen

1 THE PROBLEM

- a Lithuanian *galvà* f. ‘head’ AP 3, Russian *golová* ‘head’ f., Čakavian (Novī) *gorà* f. ‘mountain’

	singular				plural		
	Lith.	Russ.	Čak.		Lith.	Russ.	Čak.
nom.	<i>galvà</i>	<i>golová</i>	<i>gorà</i>	nom.	<i>gálvos</i>	<i>gólovy</i>	<i>gòre</i>
acc.	<i>gálvą</i>	<i>gólovu</i>	<i>gòru</i>	acc.	<i>gálvas</i>	<i>gólovy</i>	<i>gòre</i>
gen.	<i>galvõs</i>	<i>golový</i>	<i>goré</i>	gen.	<i>galvũ</i>	<i>golón</i>	<i>gór</i>
dat.	<i>gálvai</i>	<i>golové</i>	<i>gorì</i>	dat.	<i>galvóms</i>	<i>golovám</i>	<i>gorán</i>
instr.	<i>gálva</i>	<i>golovój(u)</i>	<i>gorún</i>	instr.	<i>galvomis</i>	<i>golovámi</i>	<i>goràmi</i>
loc.	<i>galvojè</i>	<i>golové</i>	<i>gorì</i>	loc.	<i>galvosè</i>	<i>golováx</i>	<i>goràh</i>

- b Vedic *priyā* ‘dear (fem.)’, Greek *τιμή* f. ‘honour’

	singular			plural	
	Vedic	Greek		Vedic	Greek
nom.	<i>priyā</i>	<i>τιμή</i>	nom.	<i>priyāḥ</i>	<i>τιμαί</i>
acc.	<i>priyām</i>	<i>τιμήν</i>	acc.	<i>priyāḥ</i>	<i>τιμαῖς</i>
gen.	<i>priyāyāḥ</i>	<i>τιμής</i>	gen.	<i>priyāñām</i>	<i>τιμών</i>
dat.	<i>priyāyai</i>	<i>τιμή</i>	dat.	<i>priyābhyaḥ</i>	–
instr.	<i>priyāyā</i>	<i>κρυφή?</i>	instr.	<i>priyābhiḥ</i>	<i>τιμαῖς</i>
loc.	<i>priyāyām</i>	–	loc.	<i>priyāsu</i>	–

- c Vedic *pad-* m. ‘foot’, *duhitār-* f. ‘daughter’

	singular	plural		singular	plural
nom.	<i>pāt</i>	<i>pādaḥ</i>	nom.	<i>duhitā</i>	<i>duhitāraḥ</i>
acc.	<i>pādām</i>	<i>padāḥ</i>	acc.	<i>duhitāram</i>	<i>duhitṛḥ</i>
gen.	<i>padāḥ</i>	<i>padām</i>	gen.	<i>duhitūḥ</i>	<i>duhitṛñām</i>
dat.	<i>padé</i>	<i>padbhyaḥ</i>	dat.	<i>duhitré</i>	<i>duhitṛbhyaḥ</i>
instr.	<i>padā</i>	<i>padbhiḥ</i>	instr.	<i>duhitrā</i>	<i>duhitṛbhiḥ</i>
loc.	<i>padí</i>	<i>patsú</i>	loc.	<i>duhitāri</i>	<i>duhitṛsu</i>

2 EXISTING APPROACHES

- a Meillet, Stang, Illič-Svityč: Balto-Slavic mobility in vowel stems is an archaism.
- b Maretić, Kortlandt, Rasmussen: Balto-Slavic mobility in vowel stems is transferred from consonant stems.
- c “Pedersen’s Law”: the stress is retracted from inner syllables in accentually mobile paradigms (Kortlandt; originally proposed by Saussure):

	pre-BS		Lith.	
nom. sg.	*duk'tē	>	duktė̃	
acc. sg.	*duk'terin	>	dùkterį	
gen. sg.	*duk'tres	>	dukteĩš	
nom. pl.	*duk'teres	>	dùkterys	
acc. pl.	*duk'terins	>	dùkteris	
gen. pl.	*duk'trõn	>	dukterų	etc.

3 STRUCTURE OF PIE ENDINGS

Structure of PIE endings, named according to post-laryngeal structure:

- a Short: $-\check{V}C_0^\#$ ($C \neq H$) e.g. PIE *long-ós (nom. sg.)
- b Hiatal: $-\check{V}(H)\check{V}C_0^\#$ e.g. PIE *long-óat (abl. sg.)
- c Long: $-\bar{V}C_0^\#$ or $-\check{V}HC_0^\#$ e.g. PIE *g^holau-áh₂ (nom. sg.)
- d Disyllabic (non-hiatal): $-\check{V}(H)C_1^\#\check{V}C_0^\#$ e.g. PIE *long-ób^hos (dat. pl.)

4 THE MOBILITY LAW

In short or hiatal endings, a high tone becomes low:

$$\check{V}[+\text{high}] > [-\text{high}] / _ (\check{V})C_0^\#$$

5 DEVELOPMENT OF THE PARADIGMS

(→: unexpected accentuation; ⇒: unexpected tone)

a *o*-stems · Lith. *lángas* m. AP 3 ‘window’, PS **lāngu* m. AP *c* ‘meadow’

	PIE	PBS	Lith.	PS	CS
nom. sg.	* <i>longós</i>	* <i>lāngas</i>	<i>lángas</i>	* <i>lāngu</i>	* <i>lǫgǫ</i>
acc. sg.	* <i>longóm</i>	* <i>lāngan</i>	<i>lánga</i>	* <i>lāngu</i>	* <i>lǫgǫ</i>
gen. sg.	* <i>longóat</i>	* <i>lāngā</i>	<i>lango</i>	* <i>lāngā</i>	* <i>lǫga</i>
dat. sg.	* <i>longóei</i>	* <i>lāngōi</i>	<i>langui</i>	* <i>lāngāw</i>	* <i>lǫgu</i>
instr. sg.	* <i>longóh₁</i>	→ * <i>lāngō[?]?</i> ¹	<i>langu</i>	(* <i>lāngamī</i>)	(* <i>lǫgomǫ</i>)
loc. sg.	* <i>longói</i>	* <i>lāngai</i>	<i>namiē</i>	* <i>lāngaj</i>	* <i>lǫžě</i>
n./a. du.	* <i>longóe</i>	* <i>lāngō</i>	⇒ <i>langu</i> ²	* <i>lāngā</i>	* <i>lǫga</i>
nom. pl.	“* <i>longói</i> ”	* <i>lāngai</i>	(<i>langai</i>)	* <i>lāngaj</i>	* <i>lǫzi</i>
acc. pl.	* <i>longóns</i>	* <i>lāngans</i>	<i>lángus</i>	* <i>lāngū</i>	* <i>lǫgy</i>
gen. pl.	* <i>longóom</i>	→ * <i>lān[!]gōn³</i>	<i>langū</i>	* <i>lān[!]gu</i>	* <i>lǫgǫ</i>
dat. pl.	* <i>longób^hos</i>	* <i>lān[!]gamas</i>	<i>langáms</i>	* <i>lānga[!]mu</i>	* <i>lǫgǫmǫ</i>
instr. pl.	* <i>longóeis</i>	* <i>lāngōis</i>	→ <i>langais⁴</i>	* <i>lāngū</i>	* <i>lǫgy</i>
loc. pl.	* <i>longóisu</i>	* <i>lān[!]gaišu</i>	(<i>languosē</i>)	* <i>lāngaj[!]xu</i>	* <i>lǫžěxǫ</i>

1 Unstressedness perhaps by analogy with other singular forms; but cf. PS adv. **wike[!]rā* (CS **vǫčera*) ‘yesterday’.2 Acute ending by analogy with *ā*-, *i*- and *u*-stems.3 Ending-stress by analogy with *i*- and *u*-stems.

4 Ending-stress by analogy with all other oblique plurals.

b *ā*-stems · Lith. *galvā* f. AP 3 ‘head’, PS **gāl[!]wā* f. AP *c* ‘head’

	PIE	PBS	Lith.	PS	CS
nom. sg.	* <i>g^holauáh₂</i>	* <i>gāl[!]uā[?]</i>	<i>galvā</i>	* <i>gāl[!]wā</i>	* <i>golvā</i>
acc. sg.	* <i>g^holauáh₂m</i>	* <i>gāl[!]uān</i>	<i>galvā</i>	* <i>gāl[!]wān</i>	* <i>gǫlvǫ</i>
gen. sg.	* <i>g^holauáh₂s</i>	* <i>gāl[!]uā[?]s</i>	⇒ <i>galvōs¹</i>	* <i>gāl[!]wū</i>	* <i>golvý</i>
dat. sg.	* <i>g^holauáh₂ai</i>	* <i>gāl[!]uāi</i>	<i>galvai</i>	* <i>gāl[!]wāj</i>	* <i>gǫlvě</i> → * <i>golvě</i>
instr. sg.	* <i>g^holauáh₂h₁ + m</i> → * <i>gāl[!]uā[?]n²</i>		<i>galva</i>	(* <i>gāl[!]wa[!]jān</i>)	(* <i>golvojǫ</i>)
loc. sg.	* <i>g^holauáh₂i</i>	* <i>gāl[!]uā[?]i</i>	(<i>galvojė</i>)	* <i>gāl[!]wāj</i>	* <i>golvě</i>
n./a. du.	* <i>g^holauáh₂ih₁</i>	* <i>gāl[!]uā[?]i</i>	<i>galvi</i>	* <i>gāl[!]wāj</i>	* <i>gǫlvě</i>
nom. pl.	* <i>g^holauáh₂as</i>	* <i>gāl[!]uās</i>	<i>galvos</i>	* <i>gāl[!]wū</i>	* <i>gǫlvy</i>
acc. pl.	* <i>g^holauáh₂m^s</i>	* <i>gāl[!]uāns[!]-ās</i>	<i>galvas</i>	* <i>gāl[!]wū</i>	* <i>gǫlvy</i>
gen. pl.	* <i>g^holauáh₂om</i>	→ * <i>gāl[!]uōn³</i>	<i>galvū</i>	* <i>gāl[!]wu</i>	* <i>gǫlvǫ</i>
dat. pl.	* <i>g^holauáh₂b^hos</i>	* <i>gāl[!]uāmas</i>	<i>galvōms</i>	* <i>gāl[!]wāmu</i>	* <i>golvāmǫ</i>
instr. pl.	* <i>g^holauáh₂b^hihs</i>	* <i>gāl[!]uāmi[?]s</i>	→ <i>galvomis⁴</i>	* <i>gāl[!]wāmi</i>	* <i>golvāmi</i>
loc. pl.	* <i>g^holauáh₂su</i>	* <i>gāl[!]uāsu</i>	(<i>galvosė</i>)	* <i>gāl[!]wāxu</i>	* <i>golvāxǫ</i>

1 Circumflex tone by analogy with *i*- and *u*-stems.

2 Unstressedness connected with affixation of nasal? Unclear.

3 Ending-stress by analogy with *i*- and *u*-stems.4 Final stress by analogy with *i*- and *u*-stems.

c *i*-stems · Lith. *žvėris* m. AP 3 ‘beast’, PS **₁zwēri* m. AP c ‘beast’

	PIE	PBS	Lith.	PS	CS
nom. sg.	* <i>m̥t̥is</i>	* <i>mintis</i>	→ <i>žvėris</i> ¹	* <i>zwēri</i>	* <i>zvěrb</i>
acc. sg.	* <i>m̥t̥im</i>	* <i>mintin</i>	<i>žvėrį</i>	* <i>zwēri</i>	* <i>zvěrb</i>
gen. sg.	* <i>m̥t̥és</i>	* <i>mintej̃s</i>	→ <i>žvėriės</i> ¹	* <i>zwērej</i>	* <i>zvěri</i>
dat. sg.	* <i>m̥t̥éi</i>	* <i>mintej̃</i>	(<i>žvėriui</i>)	* <i>zwērej</i>	* <i>zvěri</i>
instr. sg.	* <i>m̥t̥ib^{hi}</i>	* <i>min^ltimi</i>	⇒ <i>žvėrimi</i> ²	* <i>zwē^lrimi</i>	* <i>zvěrbm̥b</i>
loc. sg.	* <i>m̥t̥éi</i>	* <i>min^ltē^rī</i>	(<i>žvėryjè</i>)	* <i>zwē^lrēj</i>	* <i>zvěri</i>
n./a. du.	* <i>m̥t̥ih₁</i>	→ * <i>minti^r3</i>	<i>širdi</i> ⁴	* <i>zwēri</i>	* <i>zvěri</i>
nom. pl.	* <i>m̥t̥éjes</i>	→ * <i>mintijes</i> ³	<i>žvėrys</i>	* <i>zwērije</i>	* <i>zvěrbje</i>
acc. pl.	* <i>m̥t̥íms</i>	* <i>mintins</i>	<i>žvėris</i>	* <i>zwēri</i>	* <i>zvěri</i>
gen. pl.	* <i>m̥t̥éjom</i>	* <i>min^ltijan</i>	<i>žvėrių</i>	* <i>zwē^lriju</i>	* <i>zvěrbj̃b</i>
dat. pl.	* <i>m̥t̥ib^{hos}</i>	* <i>min^ltimas</i>	<i>žvėrim̃s</i>	* <i>zwē^lrimu</i>	* <i>zvěrbm̥b</i>
instr. pl.	* <i>m̥t̥ib^{hihs}</i>	* <i>min^ltimī^rs</i>	<i>žvėrim̃s</i>	* <i>zwē^lrimī</i>	* <i>zvěrbm̃i</i>
loc. pl.	* <i>m̥t̥ísu</i>	* <i>min^ltišu</i>	(<i>žvėrysè</i>)	* <i>zwē^lrixu</i>	* <i>zvěrbx̃b</i>

- 1 Ending-stress by analogy with *ā*-, *é*- and C-stems.
- 2 Acute tone of *-i* by analogy with *i*- and *u*-stem instr. pl. and *o*-, *ā*- and *é*-stem instr. sg.
- 3 Unstressedness by analogy with *o*-, *ā*- and *é*-stems.
- 4 ‘Heart’ f. (*žvėriu* m. has *o*-stem ending).

d *u*-stems · Lith. *sūnūs* m. AP 3 ‘son’, PS **₁sādu* m. AP c ‘garten’

	PIE	PBS	Lith.	PS	CS
nom. sg.	* <i>sodús</i>	* <i>sādu̯s</i>	→ <i>sūnūs</i> ¹	* <i>sādu</i>	* <i>sād̥b</i>
acc. sg.	* <i>sodúm</i>	* <i>sādun</i>	<i>sūnų</i>	* <i>sādu</i>	* <i>sād̥b</i>
gen. sg.	* <i>sodéus</i>	* <i>sādaus</i>	→ <i>sūnaūs</i> ¹	* <i>sādaw</i>	* <i>sādu</i>
dat. sg.	* <i>sodéuej̃</i>	→ * <i>sādauej̃</i> ²	(<i>sūnui</i>)	* <i>sādawej̃</i>	* <i>sādovi</i>
instr. sg.	* <i>sodúb^{hi}(s)</i>	* <i>sā^ldumi(s)</i>	⇒ <i>sūnumi</i> ³	* <i>sā^ldumi</i>	* <i>sād̥m̥b</i>
loc. sg.	* <i>sodēu</i>	* <i>sā^ldāu</i>	(<i>sūnujè</i>)	* <i>sā^ldāw</i>	* <i>sādū</i>
n./a. du.	* <i>sodúh₁</i>	→ * <i>sādū^r4</i>	<i>sūnu</i>	* <i>sādū</i>	* <i>sādy</i>
nom. pl.	* <i>sodéues</i>	→ * <i>sādaues</i> ⁴	<i>sūnūs</i>	* <i>sādawe</i>	* <i>sādove</i>
acc. pl.	* <i>sodúms</i>	* <i>sāduns</i>	<i>sūnus</i>	* <i>sādū</i>	* <i>sādy</i>
gen. pl.	* <i>sodéuom</i>	* <i>sād^lauan</i>	<i>sūnų</i>	* <i>sā^ldawu</i>	* <i>sadoṽb</i>
dat. pl.	* <i>sodúb^{hos}</i>	* <i>sād^lumas</i>	<i>sūnūms</i>	* <i>sā^ldumu</i>	* <i>sād̥m̥b</i>
instr. pl.	* <i>sodúb^{hihs}</i>	* <i>sād^lumī^rs</i>	<i>sūnumis</i>	* <i>sā^ldumī</i>	* <i>sād̥m̃i</i>
loc. pl.	* <i>sodúsu</i>	* <i>sād^lušu</i>	(<i>sūnuosè</i>)	* <i>sā^lduxu</i>	* <i>sād̥x̃b</i>

- 1 Ending-stress by analogy with *ā*-, *é*- and C-stems.
- 2 Unstressedness by analogy with all other stems.
- 3 Acute tone of *-i* by analogy with *i*- and *u*-stem instr. pl. and *o*-, *ā*- and *é*-stem instr. sg.
- 4 Unstressedness by analogy with *o*-, *ā*- and *é*-stems.

Thematic presents · PS **₁milzān* AP c ‘milk’

	PIE	PBS	PS	CS
1. sg.	* <i>h₂mlgóh₂</i>	* <i>milzō^r</i>	→ * <i>milzān</i> ¹	* <i>m̥l̥z̥o</i>
2. sg.	* <i>h₂mlgési</i>	* <i>mī^lz̥esi</i>	* <i>milze^lxi</i>	* <i>m̥l̥z̥eš̥b</i>
3. sg.	* <i>h₂mlgéti</i>	* <i>mī^lz̥eti</i>	* <i>milze^lti</i>	* <i>m̥l̥z̥eš̥b</i>
1. pl.	* <i>h₂mlgómos</i>	* <i>mī^lz̥emas</i>	* <i>milze^lmu</i>	* <i>m̥l̥z̥em̥b</i>
2. pl.	* <i>h₂mlgéte</i>	* <i>mī^lz̥ete</i>	* <i>milze^lte</i>	* <i>m̥l̥z̥et̥e</i>
3. pl.	* <i>h₂mlgónti</i>	* <i>mī^lz̥anti</i>	* <i>milzan^lti</i>	* <i>m̥l̥z̥oš̥b</i>

- 1 Unstressedness introduced together with **-n* from secondary ending.